

ISSN 0027-8084
УДК 808.61/.62

ИНСТИТУТ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК САНУ

НАШ ЈЕЗИК

XL/1-4

БЕОГРАД
2009

НАШ ЈЕЗИК

Књига XL

Св. 1–4 (2009)

САДРЖАЈ

Мјесто <i>Нашег језика</i> у изучавању српског стандардног језика Поводом XL књиге нове серије (СРЕТО ТАНАСИЋ)	3

Ч л а н ц и

О слоговној неједнакости неких израза коришћених како у Вуковом тако и у савременом српском језику (МИЛКА ИВИЋ)	7
За рационалан прилаз нормирању језика – један пример из српске синтаксе (ЖИВОЈИН СТАНОЈЧИЋ)	9
Творба глаголског прилога прошлог у српском књижевном језику (МИРОСЛАВ НИКОЛИЋ).....	13
Значење и употреба глагола <i>захвалијти</i> (<i>се</i>) (МИЛАН ШИПКА)	25
Придеви и прилози с префиксима <i>ин-</i> и <i>и-</i> (ЂОРЂЕ ОТАШЕВИЋ).....	33
Глаголи с интерфиксом <i>-о/е-</i> у савременом српском језику (ДРАГАНА РАТКОВИЋ).....	43
Темељи модерне српске синтаксе. Једно подсјећање на Ђуру Даничића (СРЕТО ТАНАСИЋ).....	53
О „Нашој пошти“ у <i>Нашем језику</i> (МАРИНА СПАСОЈЕВИЋ).....	61

П р и к а з и

О лингвистици Милке Ивић (ДРАГАНА НАСТАНОВИЋ)	77
Зборник радова Драгу Ћупићу у част (МАРИНА СПАСОЈЕВИЋ).....	81
Књига о речима и речнику. Милица Радовић-Тешић, <i>С речима и речником</i> , Учитељски факултет Универзитета у Београду, 2009, 285 стр. (ВЛАДАН ЈОВАНОВИЋ).....	87

Душка Кликовац, <i>Језик и моћ: огледи из социолингвистике и стилстике</i> , Библиотека XX век : Круг, Београд, 2008, 347 стр. (ИВАНА МАРИНКОВИЋ).....	93
Рекицјски речник српско-хрватских глагола Балдура Панцера (СТРАХИЊА СТЕПАНОВ).....	97
Бранислава Јелић, <i>Речник пријошедака Лазе Лазаревића</i> , Нови Сад: Матица српска, 2008 (ИВАНА ЛАЗИЋ-КОЊИК).....	105
Милан Ајдановић, <i>Функционално ошћерење суфикса за обележавање особа</i> (ДАНИЈЕЛА СТАНИЋ).....	109
<i>Славистика</i> , Књига XIII, Славистичко друштво Србије, Београд, 2009, 585 стр. (НАТАША МАРКОВИЋ).....	115
<i>Српски језик XIV/1-2</i> , Научно друштво за неговање и проучавање српског језика, Београд, 2009, 778 стр. (МИЛИЦА МАРЈАНОВИЋ).....	121

Прилог

Разговор с академиком Иреном Грицкат (МИЛИЦА РАДОВИЋ-ТЕШИЋ).....	127

Библиографија

Наш језик (књ. XXXI-XL) (МАРИНА СПАСОЈЕВИЋ – ДРАГАНА НАСТАНОВИЋ).....	131

In memoriam

Ирена Грицкат-Радуловић (19. 1. 1922 – 7. 4. 2009) (ДРАГО ЋУПИЋ).....	147
Један одлазак: Егон Фекете (1931 – 15. март 2009) (СРЕТО ТАНАСИЋ).....	149

МИРОСЛАВ НИКОЛИЋ
(Филолошки факултет, Београд)

ТВОРБА ГЛАГОЛСКОГ ПРИЛОГА ПРОШЛОГ У СРПСКОМ КЊИЖЕВНОМ ЈЕЗИКУ

У раду се указује на оне глаголе који не творе глаголски прилог прошли од примарне, полазне инфинитивно-аористне основе, већ од секундарне, од оне коју имамо у радном глаголском придеву. Тако имамо данас: *довевши* (а не **до-вед-авши*), *иавши* (а не **пад-авши*), *иојевши* (а не **појед-авши*) и сл.

Кључне речи: глаголи, глаголски прилог прошли, творба.

1. Глаголског прилога прошлог нема (или је, у најбољем случају, врло редак) у народним говорима и народним умотворинама,¹ као и у разговорном језику, док је у језику књижевности, па и штампе (особито недељне) прилично чест.² Теоријски, може се градити од глагола оба вида (нпр. *лџмивши* – *одлџмивши*), али се у пракси данас срећу готово једино облици од глагола свршеног вида (или двовидских глагола). Према Стевановићу, гл. прил. прошли од несвршених глагола „употребљавао [се] када је био ограничен каквом временском одредбом“, додајући да „под овим условима употреба глаголског прилога прошлог није немогућа ни у данашњем језику, мада ми за њу не можемо навести ни једну потврду из језика писаца, па смо у својој средњошколској граматици дали примере из говорног језика: *Чекавши вас чийава два сата*,

¹ „Vrijedno je dodati da je prošli gerundij veoma rijedak u narodnim pjesmama; u sve četiri knjige narodnih pjesama Vukovih, što su za ovu gramatiku upotrijebljene, nalazi se samo jedan primjer: *zametnuvši*“ (Маретић 1963: 234). Истина, у народним приповеткама које је скупио и објавио Вук Караџић примера за гл. пр. прошли има пуно, али то је највероватније резултат чињенице „да је Вук *dotjerујући* народне приповијетке за штампање *pometao* прошле gerundije mnogo obilnije negoli ih narod govori (а да је Вук у народним приповијеткама језик *dotjerивао*, то сам признаје на крају предговора, што се уосталом само собом разумије, јер nigdje нема *neukih seljaka* који би умјели *ispriчати* коју приповијетку *s kraja* на крај *onako glatko* како их је Вук штампао“ (Маретић 1963: 235). То, заправо, значи да читалац има пред собом народне приповетке „у обради Вука Караџића“, што је уметнички поступак донекле сличан ономе који спроводе поједини композитори што обрађују народне мелодије (код нас, нпр., Корнелије Станковић, Јосиф Маринковић, Стеван Стојановић Мокрањац и др.).

² Код писаца чији је језик близак народском (нпр. код Б. Топића и М. Лалића) релативно је мало примера гл. прил. прошлог (поготову у појединим делима), док је код писаца чији се језик одликује већом артифицијелношћу (нпр. код М. Црњанског) овај облик релативно фреквентан.

ја сам њосле морао да идем и Служивиши своме народу њедесетј година, он се њовукао у миран животј“ (1975: 758).³ Међутим, већина примера који следе друкчијег је типа и не потврђује наведено правило:

Осеђавиши се добро, Андропов је одлучио да се прошета по шуми (Vreme 1997, br. 343). Шеснаестогодишња Ј. С. отровала је ћерку стару осам месеци *сићавиши* јој инсектицид етиол у млеко (Vreme 1997, br. 353). На револуционарном путу „пардонирао“ [је] на хиљаде девојака и слободних жена, *мавиши*, при томе, успеха само код 96 (Vreme 1998, br. 393). Пружају [се] дословце на целокупно бивство заједно са празачећем и из њега произашлим органским животом, *рачунавши* од камена до човека (Томас Ман, *Ispovesti varalice Feliksa Krula*, prev. В. Petrović, Bgd. 1988). Мали се апарат ... стао у слободноме ваздуху вртети лако око себе, *беласавиши се*, при сваком обрту (Rastko Petrović, Proza, Bgd. 1964). Е, молим, где сам оно стао? – *Сићавиши* чај у флашу, залепивши етикету и *прайивши* лек – вели јетко Милутин (Стеван Јаковљевић, Српска трилогија, I, www.ask.rs). Позваше једног од сведока, заклеше га да ће рећи само истину, не *њоводивши се* ни мржњом, ни страхју (Хектор Мало, Без породице, II, прев. С. Перовић, Бгд. 1986). Док смо ми још стајали *бленувиши* један у другога, запазих на врху зида ... белу мараму (И.). Полако је отпузао до њега *њазивши* да никако не пробуди Балатона (Миомир Петровић, Панкратион, Бгд. 1998, www.rastko.rs). У трену када је фокус подрхтавао инертно *прайивши* заклапање бленде, човеку би пред очи дошао делић слике из његовог сна (И.). Људи су, *њазивши* да не додирну један другог ... упрли погледе у унутрашњост ... просторије (И.). Старац је и даље стајао у месту, *њазивши* да не начини неки корак који би је још више могао узнемирити (И.). *Прайивши* већ постигнути ритам животиње у скоку, Казимир је заурликао (И.). Вергаут ... се задржао један дан у месту, *њроводивши* време у читању и писању (Нерман Несе, Risalda, prev.). Никада ми ништа ниси рекао и никад ме ниси понизио *нудивши* ми своју помоћ (И.). Насликаће је не *чекавши* јесен (И.). Две приче су потом настављале свака ка свом исходу, Јелена стигавши до Олимпа ... а ова друга *чекавши* узалудно у шуми ... човека кога је ослободила (Italo Kalvino, *Zamak ukrštenih sudbina*, prev. S. Markinović i S. Vukov-Simetić, Bgd. 1997). Да си црн од те земље и накљукан сопственим плодом / Већ *зревши* као и он али уз парајуће крике (Борислав Радовић, у Милановић 2003: 49).

Упркос томе и упркос чињеници да су и Вук и Даничић употребљавали облике гл. прил. прошлог од несвршених глагола (уп. Стевановић 1975: 757), такви примери једва да се могу сматрати стандардним.⁴

³ Чудно је да једног типично књишког облика нема у књигама, а има у „говорном језику“.

⁴ „Судећи по томе што [Љуб.] Стојановић скоро у свим случајевима ... иза глаг. прилога ставља у заграду – м.(есто) пошто је ишао, пошто су узалуд чекали, пошто је тражио итд., – рекло би се да он употребу глаг. прилога прошлог несвршених глагола, како ју је нашао код Вука и Даничића, не сматра исправном“ (Стевановић 1975: 757).

2. Према граматицама нашег језика, „глаголски прилог прошли гради се додавањем наставка за облик *-вши* или *-в* на основу инфинитива“ (Стевановић 1975: 340). Ваља напоменути да су у данашњем језику прозне књижевности и у штампи облици с наставком *-в* ретки, па се они никако не могу третирати као равноправни са онима на *-вши*.⁵ Нешто више примера (али неупоредиво мање од оних на *-вши*) може се наћи, нпр., у Сеобама М. Црњанског и Песми О. Давича, док су у Роману о Лондону одн. Радном наслову бескраја они врло ретки.⁶

3. Код глагола I врсте „између сугласника основе и наставка јавља се вокал *ā* (дуго *a*): /инф. основа/ *-ā-вши* / *-в* (отресе̄вши / отресе̄в)“ (Станојичић–Поповић 2004: 117).⁷ Маретић ово *a* третира као саставни део наставка, нпр. „*trés-āvši, trés-āv*“ (1963: 242), „*pèk-āvši, pèk-āv*“ (1963: 245), као и Хрв. грам. 1997: 245, Рагуж 1997: 194 и др. Овакав став налазимо и у неким српским граматицама: „*Particip perfecta se pravi od perfektivnih glagola (veoma retko od imperfektivnih)[,] i to:*

– *dodavanjem nastavka -vši, vrlo retko -v, na infinitivnu osnovu koja se завршава vokalom...*

– *dodavanjem nastavka -avši, vrlo retko -av, na infinitivnu osnovu koja se завршава konsonantom*“ (Мразовић–Вукадиновић 1990: 106).⁸

Ако ово *-а-* припада наставку, то значи да се *-авши* третира као аломорф морфеме *-вши*.

Како се полазна, примарна инфинитивно-аористна основа утврђује код глагола I врсте у аористу, и то тако што се у I. л. одбије наставак *-ох*, имамо и: *избег-āvши* (: *избег-ох*), *израсѝ-āvши* / *израсѝ-āvши* (: *израст-ох*), *исѝек-āvши* / *исѝек-āvши* (: *испекох*), *лѝг-āvши* (: *лег-ох*), *иддиг-āvши* (: *подиг-ох*), *йомодг-āvши* / *йодмог-āvши* (: *помог-ох*), *ипресек-āvши* (: *пресек-ох*), *ипреѝек-āvши* / *ипреѝек-āvши* (: *претек-ох*), *рѝк-āvши* (: *рек-ох*), *сѝек-āvши* (: *стек-ох*), *угриз-āvши* (: *утриз-ох*) и сл.

4. У неким случајевима јавља се, међутим, у гл. прил. прошлом друга основа или основа друкчија од оне у аористу:

а) Код глагола *ићи* аористна је основа *ид-ох*, а у гл. прил. прошлом имали бисмо *иш-āvши*, а код префиксалних образовања *дош-āvши* (: *дођ-ох*), *изаш-āvши* / *изѝш-āvши* (: *изађ-ох* / *изѝђ-ох*), *наш-āvши* (: *нађ-ох*), *идш-āvши* (: *пођ-ох*), *уш-āvши* (: *уђ-ох*) и сл. Од глагола *оѝићи* аорист данас најчешће гласи *од-ох*, а гл. прил. прошли *оѝиш-āvши* / *оѝиш-āvши*.⁹

⁵ Према Маретићу, „*prošli gerundij u Vukovim djelima svršuje se na -vši svagda, samo glagoli doći, poći, ući mogu ga imati i bez -ši*“. С друге стране, „*u Daničićevu 'starom zavjetu' nalazi se oblik bez -ši veoma često*“ (Маретић 1963: 234).

⁶ Обрнуто у збиркама поезије Б. Радовића (9 пута *-вши* : 24 пута *-в*), што је утврдио А. Милановић, оцењујући тај однос као стилистички релевантан (2003: 45–46).

⁷ Уп. и: „Између наставка и крајње фонеме консонантских основа јавља се непостојано *-а-*“ (Симић 2001: 190). „*Između njega [суфикса] i korijenskoga morfema koji завршава suglasnicima umeće se nepostoјано a*“ (Силић–Прањковић 2005: 94).

⁸ Уп. и Алексић–Станић 1978: 188.

⁹ Уп.: „Од глагола *ићи* прошли прилог је *иш-авши*, а од *доћи*, *наћи* и сл.: *дошавши*, *нашавши* итд.“ (Алексић–Станић 1978: 188).

б) Код неких глагола на *-сѣти* (инф.) типа *ѡасѣти – ѡадох, сресѣти – сретѡх* и сл. глаголски прилог прошли по правилу се гради од измењене аористне основе, тј. такође од оне коју имамо у радном глаголском придеву:

-**бости**, -бодем / -**бод-ох**: *избовиши* (Глас јавности, 28. 9. 2003; Danas, 17. 5. 2008; Borislav Peќić, Novi Jerusalem, London 1988); *набовиши* (sr.wikipedia.org/sr-el/Свет_није_довољан); *убовиши* (Danas, 3. 6. 2004; Kurir, 21. 11. 2003);

-**вести**, -ведем / -**вед-ох**: *довеши* (Vreme 1998, br. 383); *завеши* (Синклер Луис, Мартин Ароусмит, прев. Л. Ж. Симић, Бгд. 2004); *извеши* (Мото Карор, Una, Zagreb 1983; Tomas Man, Ispovesti varalice Feliksa Krula, прев. В. Petroviћ, Bgd. 1988; Džoan Vindž, Snežna kraljica, прев. А. В. Nedeljkoviћ, www.rastko.rs; Глас јавности, 25. 7. 2005); *навеши* (Aleksandar Tišma, Upotreba ђовека, Bgd. 1977); *одевеши* (Robert Landlam, Kasandrin sporazum, прев. D. Goluboviћ, Bgd. 2004; Александер Бајт, Берманов досије, прев. М. Витезовић, Бгд. 2006); *ѡовеши* (И.; Растко Петровић, Африка, Бгд. 1955; Den Braun, Davinћijev kod, прев. N. Ivanoviћ, Novi Sad 2004; Živojin Pavloviћ, Oni више не постоје, Bgd. 1987; Кетрин Чарли, Јужни пол, прев. Т. Максимовић, Бгд. 2005); *ѡровеши* (Фјодор Михајлович Достојеvски, Браћа Карамазови, I, прев. Ј. Максимовић, Бгд. 1970); *ѡроизвеши* (Živojin Pavloviћ, Oni више не постоје, Bgd. 1987); *свеши* (Vreme 1998, br. 385); *увеши* (Растко Петровић, Африка, Бгд. 1955; Глас јавности, 8. 11. 2007; Оскар Давичо, Песма, Бгд. 1952; Danas, 22. 9. 2003; Danas, 14. 7. 2005);¹⁰

-**јести**, -једем / -**јед-ох**: *изјеши* (Vreme 1998, br. 390); *најеши* (*се*) (Видосав Стевановић, Тестамент, Бгд. 1986); *ѡрејеши се* (И.); *ујеши* (*се*) (Бранимир Њосић у РМС, под „стрѣсти“; Marko Vidojkoviћ, Sve crvenkarice su iste, Bgd. 2007);

-**красти**, -крадем / -**крад-ох**: *искравши се* (Denijel Keјz Moren, Prsten, прев. М. Živkoviћ i S. Janoski, www.rastko.rs); *укравши* (Ненад Крга, Дамари стварног, Бгд. 2002; Blic, 14. 1. 2005; Глас јавности, 9. 1. 2008; Blic, 24. 2. 2006; Danas, 24. 8. 2007; Danas, 27–28. 10. 2007);

(-)**пасти**, (-)паднем / (-)**пад-ох**: *ѡавши* (Григорије Божовић и Борислав Пеќић у: Мирослав Јосић Вишњић, Антологија српских приповедача XIX и XX века, Бгд. 1999; Војислав Илић, Песме, www.ask.rs; Видосав Стевановић, Тестамент, Бгд. 1986; Borislav Peќić, Novi Jerusalem, London 1988; Vreme 1997, br. 371; Danas, 11. 7. 2003; Danas 21. 2. 2004; Милош Црњански, Сеобе и Друга књига Сеоба, Бгд. 1962; Милош Црњански, Роман о Лондону, Бгд. 1996; Emil Zola, Nana, прев. I. Dimitrijeviћ i M. Šare, Subotica 1984; Григорије Цамблук, Житије Стефана Дечанског, савремена језичка редакција Ј. Мирковић, Интернет издање, Бгд. 2000; Robert Grevs, Grћki mitovi, џesto izdanje, прев. G. Mitrinoviћ-Omћikus, Bgd. 1995; Александер Бајт, Берманов досије, прев. М. Витезовић, Бгд. 2006; Фјодор Михајлович Достојеvски, Браћа Карамазови, I, прев. Ј. Максимовић, Бгд. 1970); *доѡавши* (Vreme 1997, br. 336); *исѡавши* (Ivan Sergejeviћ Turgenjev, Osevi i deca, прев. М. Moskovljеviћ, Bgd. 1963; Фјодор Михајлович Достојеvски, Браћа Карамазови, I, прев. Ј. Максимовић, Бгд. 1970; Милисав Савић, Ујак наше вароши, Бгд. 1977); *ѡреѡавши* (Živojin Pavloviћ, Oni више не постоје, Bgd. 1987); *ѡреѡавши се* (Борислав Пеќић у: Мирослав Јосић Вишњић, Антологија српских приповедача XIX и XX века, Бгд. 1999;

¹⁰ Али: *одвезѡвши* (*се*) / *ѡдвезѡвши* (*се*): *одвѣсѣти, одвѣзѣм, одвѣзѡх*.

Borislav Pekić, Novi Jerusalem, London 1988; Милош Црњански, Сеобе и Друга књига Сеоба, Бгд. 1962; РМС под „гекнути“, „полегати“ и „попасти“, у дефиницији; *уријавиши* (Aleksandar Tišma, Upotreba čoveka, Bgd. 1977); *уријавиши* (Robert Grevs, Grčki mitovi, šesto izdanje, prev. G. Mitrinović-Omčikus, Bgd. 1995; Dragan Velikić, Ruski prozor, Bgd. 2007);

-плести, -плетем / -плет-ох: *зайлєвиши (се)* (Меша Selimović, Tvrđava, Sarajevo 1974; Ненад Крга, Дамари стварног, Бгд. 2002); *исилєвиши* (Ресавски гласник, 1. 4. 2003); *расилєвиши* (Видосав Стевановић, Тестамент, Бгд. 1986); *сайлєвиши се* (Vreme 1998, br. 396); *уилєвиши* (Branislava Jeftović, Janusov gasadnik (književne analize), Bgd. 1990; Denijel Kejz Moren, Prsten, prev. M. Živković i S. Janoski, www.rastko.rs; Danas, 12. 12. 2006; Меша Selimović, Tvrđava, Sarajevo 1974); *уилєвиши се* (Vreme 1997, br. 359; J. Милутиновић, Jezička analiza ideologije: slučaja Kagan, http://blog.b92.net; Александер Бајт, Берманов досије, прев. М. Витезовић, Бгд. 2006);

-прести, -предем / -пред-ох: *исїревиши* (www.mojelekar.com);

(-)сести, -седнем / (-)сед-ох: *сєвиши* (Видосав Стевановић у: Мирослав Јосић Вишњић, Антологија српских приповедача XIX и XX века, Бгд. 1999; Володимир Виниченко, Закон, прев. М. Ивановић, www.rastko.rs; Глас јавности, 25. 5. 2002; Milorad Janković Beli, Bleda mesečeva svetlost, www.rastko.rs); *засєвиши* (Ненад Крга, Дамари стварног, Бгд. 2002; Џек Лондон, Глас дивљине, прев. Б. Недић, Бгд. 1979); *зайосєвиши* (Vreme 1997, br. 350); *їрисєвиши* (Томас Ман, Буденброкови, II, прев. Б. Петровић, Бгд. 1978);

(-)срести, (-)сретнем ((-)сретем) / (-)срет-ох: *срєвиши* (Видосав Стевановић, Тестамент, Бгд. 1986; Ivan Sergejević Turgenjev, Osevi i deca, prev. M. Moskovljević, Bgd. 1963; Danas, 9. 9. 2003); *срєвиши се* (Aleksandar Tišma, Široka vrata, Bgd. 1997); *сусрєвиши* (Горан Петровић, Ситничарница „Код срєвнє руке“, Бгд. 2004; Oskar Davičo, Radni naslov beskraja, Bgd. 1958; Меша Selimović, Ostrvo, Sarajevo 1974; Милован Данојлић, Муке с речима (Сапутник), Бгд. 1997; Wikipedia); *сусрєвиши се* (Добрица Ћосић, Далеко је сунце, Бгд. 1976; Добрица Ћосић, Грешник, Бгд. 1990; Rastko Petrović, Proza, Bgd. 1964; Denijel Kejz Moren, Prsten, prev. M. Živković i S. Janoski, www.rastko.rs; Ненад Крга, Дамари стварног, Бгд. 2002).

Овим глаголима могли бисмо прикључити и оне типа -местїи, -мєїем / -мєї-ох, али за њих немамо потврда.

У неким граматикама се уопште не помињу облици гл. прил. прошлог ових и оваквих глагола (нпр. Стевановић 1975, Мразовић–Букадиновић 1990, Станојчић–Поповић 2004, Силић–Прањковић 2005), док се у другим наводе или само облици од полазне инф. основе (уп. *плєтāvši/плєтāvši* Хрв. грам 1997: 245) или двојаки облици: *ōpletāvši/ōplēvši*, *srětāvši/srēvši*, *īspadāvši/īspāvši*, *pōjedāvši/pōjēvši* (Рагуж 1997: 195), односно *ўкрадāvши* и *ўкравши* (: *ўкрас-ти*), *срєїāvши* и *срєвиши* (: *срєсти*), *їдмєїāvши* и *їдмєвиши* (: *пдмести*), „али само: *їлєїāvши* (: *їлєсїи*), *сєдāvши/сјєдāvши* // *сєднўвиши/сјєднўвиши* (: *сєсїи* – *сјєсїи*)“ (Симић 2001: 190).¹¹ У П60 имамо: (*из*)*бддāvши* и (*из*)*ббє(ши)* (под

¹¹ Рагуж сматра да „glagolski prilog prošli ima naglaske kao i 2. i 3. lice aorista jednine“ (1997: 195), па отуда његови акценти типа *їсїддāvши* / *їсїдāvши*, док је Симићево *с(ј)ддāvши* / *с(ј)дднўвиши* (2001: 190) очигледно омашка. Узгред, иако је гл. прил. прошли величини глаголски облик, којем нису својствене ни категорије граматичког

„бости“), *пòједāv(ши)* и *пòјѣвши*, *пòмѣтйāv(ши)* и *пòмѣв(ши)*, а за *срѣсти* – *срѣтйāv(ши)*, *срѣв(ши)* и *срѣтнув(ши)*.¹²

Маретић (1963: 240) има *сјѣдāvши*, *срѣтйāvши* (са потврдама из Вукових и Даничићевих дела), којима можемо додати и *заводавши* из Вуковог Рјечника (1852), под одредницом „Мáрко Краљевић“. Маретић има и *павши*, „којему у akad. гјечнику има podosta potvrda iz starijega jezika, а у наше је вријеме необичан“ (1963: 241). Он, међутим, не наводи ниједну потврду за „обичну“ форму, тј. за **пававши*.

Двојаке облике гл. прил. прошлог тумачи Рагуж двојаким облицима аориста: „Они глаголи који имају двоstruke аористе имају и двоstruke глагоlsке прилоге прошле“ (1997: 194), тврдећи да аорист од гл. *оилесити* може гласити и *оиле*, од *срѣстити* – *сре*, од *испјасити* – *испја*, од *пòјесити* – *пòје*, што је мало вероватно.¹³ Овакав став донекле је ублажен следећом његовом констатацијом: „Ирак су краћи облици [гл. прил. прошлог] обичнији и чеšћи (dok су дужи облици аориста обичнији)“ (1997: 195).

Објашњење за настанак ових и оваквих облика гл. прил. прошлог дао је још Маретић: „Prema активном participу *пао*, *пала* начинjen је и прошли gerundij *павши*“ (1963: 241), што значи да је граматичка основа у *паво* (у којем је полазна аористна основа измењена давнашњим фонетским промена) и *павши* иста.¹⁴

У грађи којом располажемо нашло се само неколико примера гл. прил. прошлог грађених од полазне, примарне аористне основе: *наведавши* (Томас Ман, *Ispovesti varalice Feliksa Krula*, prev. В. Petrović, Bgd. 1988); *зайлепјавши се* (Симо Матавуљ, Ускок Јанко, www.ask.rs); *седавши* (Марко Цар у РМС, под „сести“); *сједавши* (Симо Матавуљ, *Изабрана дела*, Бгд. 1983); *пòсједавши* (Иво Ћипико у РМС, под „пòсести“).

Од глагола *пјасити*, *сестити* и *срѣстити* јавља се гл. прил. прошли и по III врсти: *пјаднувши* (Симо Матавуљ, Ускок Јанко, www.ask.rs; Miodrag Ćupić, *Smrt na jugu*, Bgd. 1984);¹⁵ *с(ј)еднувши* (Светолик Ранковић, *Горски цар*, www.ask.rs; Милован Глишић, *Приповетке*, Бгд. 1973; Симо Матавуљ, *Изабрана дела*, Бгд. 1983; Џон Голсворди, *Сага о Форсајтима*, прев. М. Ђорђевић, Бгд. 1975; Томас Ман, *Ispovesti varalice Feliksa Krula*, prev. В. Petrović, Bgd. 1988; Момо Карор, *Provincijalac*, Zagreb 1976; Воја Чолановић, *Зебња на расклапање*, Бгд. 1988); *п̀реседнувши* (Ivan Sergejević Turgenjev, *Osevi i deca*, prev. М. Moskovljević, Bgd. 1963); *срѣтнувши* (Војислав Илић, *Песме*, www.ask.rs; Ivan Sergejević Turgenjev, *Osevi i deca*, prev. М. Moskovljević, Bgd. 1963).

рода (мушког, женског или средњег) и броја (једине и множине), његов акценат је прилично компликован и заслужује посебну обраду.

¹² У Правописном речнику нема одреднице „пасти“, иако се под *пјаднувши* чита-лац упућује на њу („исп. и п̀асти“).

¹³ Истина да, како констатује Маретић, „katkad у pjesmama имају глаголи *паст*, *сјести* *пакраћени аорист*, нпр. *паше ... сјеше*“, као и да је „*изван pjesama ... аорист јех поред једох ... а тако је и susреће се (mjesto susretoše se)*“, али такве облике он сматра необичним (1963: 241).

¹⁴ Уп. и Клајн: „Osnova је ista као у *radnom pridevu*“ (2005: 131).

¹⁵ За ретко *пјаднувши* имамо потврду и из Вуковог језика: Народне српске приповијетке (1821) – Српске народне приповијетке (1853), *Сабрана дела Вука Караџића*, књига трећа, Бгд. 1988, стр. 233; Нови завјет, Јеванђеље по Јовану XII/24.

Овим се облицима избегава хомоморфија (уп. *їадаїи* – **їадавиши*, *седаїи* – **седавиши*, *среїаїи* – **среїавиши*), али се то постиже и облицима типа *їавиши*. У П60 нема одреднице *їасїи* (иако под *їаднуїи* стоји „исп. и пїасти“), за *сесїи* се наводи *сїднїв(ши)* и *сїдїв(ши)*, а за *среїсїи* – *среїїїв(ши)*, *среїїнїв(ши)*.

5. Глаголи на *-*нести*, код којих је полазна инфинитивна основа двојака, нпр. *донес-ох* (чешће) и *дон(и)е-х* (ређе), граде данас гл. прил. прошли готово редовно од ове друге основе (која је, поново, иста као у р. гл. придеву): *доневиши* (Danilo Kiš, *Sabrana dela*, u redakciji Vere Miočinović, Elektronsko izdanje; Милорад Павић, *Хазарски речник*, Бгд. 1994; Borislav Pekić, *Novi Jerusalem, London* 1988; Горан Петровић, *Ситничарница „Код срећне руке“*, Бгд. 2004; *Vreme* 1997, br. 367, 369); *донијевиши* (Симо Матавуљ, Ускок Јанко, www.ask.rs); *доїриневиши* (*Vreme* 1998, br. 389); *изневиши* (Светолик Ранковић, *Горски цар*, www.ask.rs; Gabrijel Garsija Markes, *Sto godina samoće*, prev. J. Mimica-Popović, Bgd. 1982; *Vreme* 1997, br. 354; 1998, br. 393); *наневиши* (Aleksandar Tišma, *Upotreba čoveka*, Bgd. 1977; *Vreme* 1997, br. 341); *одневиши* (Danilo Kiš, *Sabrana dela*, u redakciji Vere Miočinović, Elektronsko izdanje; Горан Петровић, *Ситничарница „Код срећне руке“*, Бгд. 2004; Aleksandar Tišma, *Upotreba čoveka*, Bgd. 1977; *Vreme* 1997, br. 357); *їодневиши* (*Vreme* 1997, br. 351); *їоневиши* (Милош Црњански, *Сеобе и Друга књига сеоба*, Бгд. 1962; Danilo Kiš, *Sabrana dela*, u redakciji Vere Miočinović, Elektronsko izdanje; Милисав Савић, *Ујак наше вароши*, Бгд. 1977; Видосав Стевановић, *Тестамент*, Бгд. 1986; Aleksandar Tišma, *Široka vrata*, Bgd. 1997; Гордана Олујић, *Седерна ружа и друге бајке*, www.ask.rs; Georgije Gurdžijev, *Sve i svja ili Belzebubovi razgovori sa unukom*, Knjiga prva, prev. M. Grbić, Bgd. 2001; Ненад Крга, *Дамари стварног*, Бгд. 2002); *їриневиши* (Rastko Petrović, *Proza*, Bgd. 1964; Danilo Kiš, *Sabrana dela*, u redakciji Vere Miočinović, Elektronsko izdanje; Rade Kuzmanović, *Ap*, Bgd. 2008; Rastko Petrović, *Proza*, Bgd. 1964; Aleksandar Tišma, *Upotreba čoveka*, Bgd. 1977); *їроневиши* (*Vreme* 1997, br. 373); *уневиши* (Меша Селимовић, *За и против Вука*, Бгд. 1987).

Врло су ретки примери типа *занесавиши* (Борисав Станковић, *Нечиста крв*, Бгд. 1975); *їонесавиши* (Симо Матавуљ, Ускок Јанко, www.ask.rs; Борисав Станковић, *Нечиста крв*, Бгд. 1975), засведочени код старијих писаца и у Вуковим Српским народним приповијеткама.

6. Глаголи примарно III врсте (с односом *-нути / -не*) који могу имати облике аориста, али не и р. гл. придева, по I врсти имају гл. прил. прошли увек по III врсти (обично су то гл. чија се основа у аористу завршава на *-б, -д* или *-їи*): *кренувиши* (Ненад Крга, *Дамари стварног*, Бгд. 2002; *Vreme* 1997, br. 366, 368; 1998, br. 387); *искренувиши* (Видосав Стевановић, *Тестамент*, Бгд. 1986); *обрнувиши* (*Vreme* 1998, br. 392); *окренувиши (се)* (Rade Kuzmanović, *Ap*, Bgd. 2008; Živojin Pavlović, *Oni više ne postoje*, Bgd. 1987; Милош Црњански, *Сеобе и Друга књига Сеоба*, Бгд. 1962; *Vreme* 1997, br. 373, 375; 1998, br. 387, 392, 398); *окренувиши* (Živojin Pavlović, *Oni više ne postoje*, Bgd. 1987); *осврнувиши се* (Živojin Pavlović, *Oni više ne postoje*, Bgd. 1987; Ненад Крга, *Дамари стварног*, Бгд. 2002; *Vreme* 1997, br. 346); *оїкинувиши* (*Vreme* 1997, br. 364); *їогинувиши* (Oskar Davičo, *Radni naslov beskraja*, Bgd. 1958); *їосрнувиши* (Živojin Pavlović, *Oni više ne postoje*, Bgd. 1987; *Vreme* 1997, br. 354); *їрекинувиши* (Živojin Pavlović, *Oni više ne postoje*, Bgd. 1987); *скинувиши* (Стеван Сремац, *Поп Ћира и поп Спира*, www.ask.rs; Милош Црњански, *Роман о Лондону*, Бгд. 1996).

Најчешће је тако и код глагола који могу имати и облике р. гл. придева по I врсти: *клекнувши* (Danilo Kiš, *Sabrana dela*, u redakciji Vere Miočinović, Elektronsko izdanje); *навикнувши се* (Милош Црњански, Сеобе и Друга књига Сеоба, Бгд. 1962); *нагнувши се* (Милош Црњански, Сеобе и Друга књига Сеоба, Бгд. 1962; Rade Kuzmanović, *Ap*, Bgd. 2008; Добрица Ћосић, *Грешник*, Бгд. 1990; Živojin Pavlović, *Oni više ne postoje*, Bgd. 1987); *напрегнув* (Danilo Kiš, *Sabrana dela*, u redakciji Vere Miočinović, Elektronsko izdanje); *напрегнувши* (Светолик Ранковић, *Горски цар*, www.ask.rs); *оћиснувши* (Branimir Šćerpanović, *Usta puna zemlje*, Bgd. 1975); *оћргнувши се* (Милош Црњански, Сеобе и Друга књига Сеоба, Бгд. 1962); *ћоклекнувши* (Rade Kuzmanović, *Ap*, Bgd. 2008; *Vreme* 1998, br. 397); *ћосегнувши* (Ненад Крга, *Дамари стварног*, Бгд. 2002); *ћрићегнувши* (Гордана Олујић, *Гласам за љубав*, www.ask.rs); *сагнувши (се)* (Светолик Ранковић, *Горски цар*, www.ask.rs; Симо Матавуљ, *Ускок Јанко*, www.ask.rs; Милош Црњански, *Роман о Лондону*, Бгд. 1996; *Гроздана Олујић, Седефна ружа и друге бајке*, www.ask.rs); *слегнувши* (Rade Kuzmanović, *Ap*, Bgd. 2008; Aleksandar Tišma, *Upotreba čoveka*, Bgd. 1977); *сћегнувши* (Светолик Ранковић, *Горски цар*, www.ask.rs; Бранко Ћопић, *За својом војском*, Бгд. 1978); *сћиснувши* (Danilo Kiš, *Sabrana dela*, u redakciji Vere Miočinović, Elektronsko izdanje); *сћргнувши* (Бранко Ћопић, *За својом војском*, Бгд. 1978); *ћргнувши (се)* (Светолик Ранковић, *Горски цар*, www.ask.rs; Иво Андрић, *На Дрини ћуприја*, Бгд. 1964; Ivo Andrić, *Priповетке*, Sarajevo – Bgd. 1958; Oskar Davidović, *Radni naslov beskraja*, Bgd. 1958; Тура Јакшић, *Проза*, www.ask.rs; Милош Црњански, *Роман о Лондону*, Бгд. 1996; Branimir Šćerpanović, *Usta puna zemlje*, Bgd. 1975; *Добрило Ненадић, Доротеј*, www.ask.rs; Ненад Крга, *Дамари стварног*, Бгд. 2002).

Међутим, код глагола овога типа могућан је гл. прил. прошли и по I врсти: *исћрегавши* (Miroslav Popović, *Sudbine*, Bgd. 1994); *исћегавши* (Miroslav Popović, *Sudbine*, Bgd. 1994; Aleksandar Tišma, *Široka vrata*, Bgd. 1989); *клекавши* (Видосав Стевановић, *Тестамент*, Бгд. 1986); *ћоћегавши* (Момо Карор, *Provincijalac*, Zagreb 1976); *ћрићегавши* (Међа Selimović, *Tvrđava*, Sarajevo 1974); *ћргавши (се)* (Симо Матавуљ, *Ускок Јанко*, www.ask.rs; Милош Црњански, *Сеобе и Друга књига Сеоба*, Бгд. 1962; Драгиша Васић, *Сабране приповетке*, www.ask.rs; *Гроздана Олујић, Гласам за љубав*, www.ask.rs; Živojin Pavlović, *Oni više ne postoje*, Bgd. 1987).¹⁶ Облици гл. прил. прошлог по I врсти знатно су ређи него одговарајући облици р. гл. придева, што значи да у овом погледу не постоји потпуни паралелизам између та два гл. облика.

7. Глаголи (-)дати и (-)знати, који врло често имају аорист по I врсти (основни гл. *дати* готово редовно), никад не творе гл. прил. прошли од те, су-гласничке основе, већ од вокалске, оне коју имамо у инф. и р. гл. прид.:

давши (Драгиша Васић, *Сабране приповетке*, www.ask.rs; Dobriilo Nenadić, *Dorotej*, Bgd. 1979; Милорад Павић, *Хазарски речник*, Бгд. 1994; Милорад Павић, *Предео сликан чајем*, Бгд. 1996; *Гроздана Олујић, Гласам за љубав*, www.ask.rs; Светолик Ранковић, *Горски цар*, www.ask.rs; Светолик Ранко-

¹⁶ Друга је ствар, у коју овде нећемо улазити, двострукоост типа *дигавши / дигнувши*, која је последица двострукоости инфинитива. Скрснућемо пажњу само на чињеницу да се поред *сћигавши*, *ћрисћигавши* и сл. јавља и *ћрисћигнувши*, истина само са једном потврдом, која уз то није из савремене књижевности (Милован Глишић, *Приповетке*, Бгд. 1973).

вић, Приповетке, www.ask.rs; Ненад Крга, Дамари стварног, Бгд. 2002; Vreme 1997, br. 335, 337); *додавши* (Милицав Савић, Ујак наше вароши, Бгд. 1977; Aleksandar Tišma, Široka vrata, Bgd. 1989; Vreme 1997, br. 334, 336, 358, 360; 1998, br. 396); *издавши* (Danilo Kiš, Sabrana dela, u redakciji Vere Miočinović, Elektronsko izdanje; Vreme 1997, br. 374; 1998, br. 397); *одавши* (Милош Црњански, Сеобе и Друга књига Сеоба, Бгд. 1962; Антоније Исаковић, Трен 2, Бгд. 1982; Vreme 1998, br. 385); *предавши* (Драгиша Васић, Сабране приповетке, www.ask.rs; Živojin Pavlović, Oni više ne postoje, Bgd. 1987); *придодавши* (Živojin Pavlović, Oni više ne postoje, Bgd. 1987); *продавши* (Мото Карор, Provincijalac, Zagreb 1976);

дознавши (Светолик Ранковић, Горски цар, www.ask.rs; Danilo Kiš, Sabrana dela, u redakciji Vere Miočinović, Elektronsko izdanje; Добрило Ненадић, Деспот и жртва, Бгд. 2004); *познавши* (Иво Андрић, На Дрини ћуприја, Бгд. 1964; Oskar Davičo, Radni naslov beskraja, Bgd. 1958; Светолик Ранковић, Горски цар, www. ask.rs); *препознавши* (Branimir Šćepanović, Usta puna zemlje, Bgd. 1975; Vladao Arsenijević, U potpalublju, Bgd. 1995; Милорад Павић, Хазарски речник, Бгд. 1994; Živojin Pavlović, Oni više ne postoje, Bgd. 1987; Ненад Крга, Дамари стварног, Бгд. 2002); *признавши* (Меша Selimović, Ostrvo, Sarajevo 1974); *сазнавши* (Živojin Pavlović, Oni više ne postoje, Bgd. 1987; Меша Селимовић у: Време непролазно, Бгд. 1966; Vreme 1997, br. 349, 357, 374; 1998, br. 398); *уознавши* (Živojin Pavlović, Oni više ne postoje, Bgd. 1987; Vreme 1997, br. 371; 1998, br. 383, 394).

То у потпуности важи и за (-)стати:

заоставиши (Branimir Šćepanović, Usta puna zemlje, Bgd. 1975; Danilo Kiš, Sabrana dela, u redakciji Vere Miočinović, Elektronsko izdanje); *заставиши* (Милош Црњански, Сеобе и Друга књига Сеоба, Бгд. 1962; Danilo Kiš, Sabrana dela, u redakciji Vere Miočinović, Elektronsko izdanje; Erih Koš, Imena, Bgd. 1964; Rade Kuzmanović, Ap, Bgd. 2008; Živojin Pavlović, Oni više ne postoje, Bgd. 1987; Aleksandar Tišma, Široka vrata, Bgd. 1989; Милош Црњански, Сеобе и Друга књига Сеоба, Бгд. 1962); *оставиши* (Иво Андрић, На Дрини ћуприја, Бгд. 1964; Иво Андрић, Травничка хроника, Бгд. 1963; Marko Vidojković, Svc crvenkarice su iste, Bgd. 2007; Rade Kuzmanović, Ap, Bgd. 2008; Živojin Pavlović, Belina sutra, Bgd. 1983; Živojin Pavlović, Oni više ne postoje, Bgd. 1987; Radoslav Rotković, Ne idi mojom ulicom, Novi Sad 1963; Меша Selimović, Tvrdava, Sarajevo 1974; Светолик Ранковић, Горски цар, www.ask.rs; Стеван Сремац, Поп Тира и поп Спира, www.ask.rs; Aleksandar Tišma, Upotreba čoveka, Bgd. 1977; Бранко Ћопић, За својом војском, Бгд. 1978; Ненад Крга, Дамари стварног, Бгд. 2002; Vreme 1997, br. 363, 364, 374; 1998, br. 379, 396); *уоставиши* (Мото Карор, Provincijalac, Zagreb 1976; Danilo Kiš, Sabrana dela, u redakciji Vere Miočinović, Elektronsko izdanje; Милорад Павић, Хазарски речник, Бгд. 1994; Miroslav Popović, Sudbine, Bgd. 1994; Милицав Савић, Ујак наше вароши, Бгд. 1977; Aleksandar Tišma, Upotreba čoveka, Bgd. 1977; Aleksandar Tišma, Široka vrata, Bgd. 1989; Воја Чолановић, Зебња на расклапање, Бгд. 1988; Vreme 1997, br. 338, 343, 356, 357, 368, 370, 372, 373; 1998, br. 376, 379); *преставиши* (Oskar Davičo, Radni naslov beskraja, Bgd. 1958; Rade Kuzmanović, Ap, Bgd. 2008; Меша Селимовић у: Време непролазно, Бгд. 1966; Živojin Pavlović, Oni više ne postoje, Bgd. 1987; Aleksandar Tišma, Upotreba čoveka, Bgd. 1977; Vreme 1997, br. 371); *приставиши* (Živojin Pavlović, Belina sutra, Bgd. 1983; Borislav Pečić,

Novi Jerusalem, London 1988; Vreme 1997, br. 374; 1998, br. 389); *расіаваши се* (Radoslav Rotković, Ne idi mojom ulicom, Novi Sad 1963); *сііаваши* (Милош Црњански, Сеобе и Друга књига Сеоба, Бгд. 1962; Ivan Sergejevič Turgenjev, Osevi i deca, prev. M. Moskovljević, Bgd. 1963); *усіаваши* (Милош Црњански, Сеобе и Друга књига Сеоба, Бгд. 1962; Momo Kapor, Foliranti, Zagreb; Danilo Kiš, Sabrana dela, u redakciji Vere Miočinović, Elektronsko izdanje; Meša Selimović, Tvrđava, Sarajevo 1974; Ненад Крга, Дамари стварног, Бгд. 2002; Vreme 1998, br. 396).

9. И малобројни глаголи V врсте (по Стевановићевој модификацији Белићеве класификације глагола) типа *см(ј)еиш*, *ум(ј)еиш*, *разум(ј)еиш* чији је аорист готово редовно по I врсти (*смед-ох*, *умед-ох*, *разумед-ох*) имају гл. прил. прошли с основом као у инфинитиву или радном глаголском придеву: *разумевши* (Б. Станковић, Нечиста крв, Бгд. 1975; Emil Zola, Nana, prev. I. Dimitrijević i M. Šare, Subotica 1984); *разумјевши* (Симо Матавуљ, Приповетке, www.rastko.rs; Симо Матавуљ, Ускок Јанко, www.ask.rs); *смевши* (Ненад Крга, Дамари стварног, Бгд. 2002).

10. Помоћни и медијални глагол *хїеиш* твори облике аориста најчешће по I врсти (нпр. *хїед-ох*), али се та основа никада не јавља у гл. прил. прошл. Уп.: *хїевши* (Лаза Лазаревић, Изабрана дела, Бгд. 1961; Стеван Сремац, Поп Тира и поп Спира, www.ask.rs; Растко Петровић, Африка, Бгд. 1955; Vreme 1998, br. 400), *хїјевши* (Симо Матавуљ, Ускок, www.ask.rs).

11. Овим кратким прилогом нису обухваћене све варијације у творби глаголског прилога прошлог, али је и ово, верујемо, довољно да покаже да је његова творба комплекснија и занимљивија него што би се то могло закључити на основу савремене сербокroatистичке граматичке литературе. Уз то, изнета грађа (мада у неким случајевима недостатна и недовољно репрезентативна) сугерише измену (или бар допуну) постојеће граматичке норме.

ЦИТИРАНА ЛИТЕРАТУРА

- Алексић–Станић 1978: Др Радомир Алексић – Милија Станић, *Грамаишка српскохрватског језика за ученике гимназије*, тринаесто издање, Београд.
- Клајн 2005: Ivan Klajn, *Gramatika srpskog jezika*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd.
- Маретић 1963: Prof. Dr T. Maretić, *Gramatika hrvatskoga ili srpskoga književnog jezika*, Zagreb.
- Милановић 2003: Александар Милановић, „Глаголски прилози у поезији Борислава Радовића“, Зборник *Борислав Радовић, ђесник*, Краљево, 41–58.
- Мразовић–Букадиновић 1990: Pavica Mrazović – Zora Vukadinović, *Gramatika srpskohrvatskog jezika za strance*, Sremski Karlovci – Novi Sad.
- П60: *Правопис српскохрватског књижевног језика*, МС–МХ, Нови Сад – Загреб 1960.
- Рагуж 1997: Dragutin Raguž, *Praktična hrvatska gramatika*, Zagreb.
- Силић–Прањковић 2005: Josip Silić – Ivo Pranjković, *Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta*, Zagreb.
- Симић 2001: Радоје Симић, *Српска грамаишка*, I, Увод, фонологија, морфологија, Београд.

- Станојчић–Поповић 2004: Живојин Станојчић – Љубомир Поповић, *Грамаџика српског језика*, Уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.
- Стевановић 1975: М[ихаило] Стевановић, *Савремени српскохрватски језик (грамаџички системи и књижевнојезичка норма)*, I, треће издање, Београд.
- Хрв. грам. 1997: Eugenija Barić – Mijo Lončarić – Dragica Malić – Slavko Pavešić – Mirko Peti – Vesna Zečević – Marija Znika, *Hrvatska gramatika*. II. promijenjeno izdanje, Zagreb.

Резюме

Мирослав Николић

ОБРАЗОВАНИЕ ДЕЕПРИЧАСТИЯ ПРОШЕДШЕГО ВРЕМЕНИ В СЕРБСКОМ ЛИТЕРАТУРНОМ ЯЗЫКЕ

Предметом настоящей работы являются глаголы, не образующие деепричастие прошедшего времени от первичной, исходной инфинитивно-аористной основы, от секундарной основы, представленной в действительном причастии данных глаголов. Таким образом, в настоящее время имеется следующее состояние: *довевши* /а не **довед-авши*/, *навши* /а не **пад-авши*/, *појевши* /а не **појед-авши*/ и т. п.